

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 15/2007 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2008 och till vissa andra ändringar av inkomstskattegrunderna

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 september 2007 en proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2008 och till vissa andra ändringar av inkomstskattegrunderna (RP 57/2007 rd) till finansutskottet för beredning.

Motioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande motioner:

- LM 17/2007 rd — Kari Kärkkäinen /kd m.fl.: Lag om ändring av 57 § i inkomstskattelagen (remitterad 2.5.2007)
- LM 19/2007 rd — Kari Kärkkäinen /kd m.fl.: Lag om ändring av 95 § i inkomstskattelagen (remitterad 2.5.2007)
- LM 42/2007 rd — Päivi Lipponen /sd: Lag om temporär ändring av 57 § i inkomstskattelagen (remitterad 27.9.2007)
- LM 93/2007 rd — Tallqvist, Tarja /kd m.fl.: Lag om ändring av 105 a § i inkomstskattelagen (remitterad 9.10.2007)
- AM 1/2007 rd — Veijo Puhjo /vänt: Återinförande av skatt på förmögenhet (remitterad 24.5.2007)

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- överinspektör Panu Pykönen och konsultativ tjänsteman Merja Taipalus, finansministeriet
- skatteexpert Matti Merisalo, Skattestyrelsen
- överinspektör Laura Hansén, undervisningsministeriet
- ledande skatteexpert Tero Honkavaara, Finlands Näringsliv
- avdelningschef Mikko Kautto, Pensionskyddscentralen
- direktör Hannele Ranta-Lassila, Centralhandelskammaren
- direktör Timo Sipilä, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- ekonomisk expert Helena Pentti, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- utvecklingschef Mikael Enberg, Finlands Kommunförbund
- chefsekonomist Jaana Kurjenoja, Skattebetalarnas Centralförbund.

Skriftligt utlåtande har lämnats av

- Finska Fondhandlareföreningen rf
- Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf
- Finansbranschens Centralförbund rf
- Företagarna i Finland

— Delegationen för stiftelser och fonder rf — finansministeriet.

PROPOSITIONEN OCH MOTIONERNA

Propositionen

Propositionen innehåller ett förslag till progressiv inkomstskatteskala som ska tillämpas vid statsbeskattningen för 2008.

I propositionen föreslås dessutom ändringar till inkomstskattelagen, lagen om beskattningsförfarande samt lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst.

I anslutning till de skattelättnader som genomförs 2008 föreslås att förvärvsinkomstavrdraget vid kommunalbeskattningen, som fastställs i inkomstskattelagen, ska höjas. För att lindra beskattningen av pensionsinkomst föreslås att pensionsinkomstavrdraget vid statsbeskattningen höjs. Donationsavrdraget ska utvidgas till att omfatta donationer till universitetsfonder. Det föreslås att maximibeloppen för avdragsgilla donationer för främjande av vetenskap, konst eller bevarande av kulturarvet i Finland preciseras. Dessutom föreslås att donationsavrdragets tillämpningsområde utvidgas så att mottagaren till en avdragsgill donation även kan vara bosatt i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland. Studiepenningssavrdragets maximibelopp ska höjas.

I propositionen föreslås vidare att i inkomstskattelagen ska införas bestämmelser om ett nytt avdrag för arbetsbostad, som under vissa förutsättningar beviljas skattskyldiga som på grund av sitt arbete är tvungna att hålla sig med två bostäder. Det skulle vara fråga om ett schablonavdrag. Avsikten är att i inkomstskattelagen införas en bestämmelse om ordningen för överlåtelse av egendom som hör till värdeandelssystemet. Den ekonomiska nytta som en gärningsman får av arbete för att gottgöra målsäganden för ett brott som gärningsmannen begått ska vara skattefri inkomst.

Bestämmelsen om ansvar för skatt för företrädaren till en utländsk näringsidkare som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande samt för chefen i filialkontoret av utländskt kreditin-

stitut ändras så att den motsvarar kraven i gemenskapsrätten. Penninginrättningarnas uppgiftsskyldighet i lagen om beskattningsförfarande utvidgas i fråga om försäljning av värdepapper som de förvarar.

Möjligheten att välja progressiv beskattning enligt lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst utvidgas även till i forskardirektivet avsedda innehavare av uppehållstillstånd som är begränsat skattskyldiga.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2008. Avsikten är att lagarna ska tillämpas från och med beskattningen för år 2008.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2008 och avses bli behandlad i samband med den.

Motionerna

LM 17/2007 rd. Enligt lagmotionen ska ett nytt 2 mom. läggas till i 57 § i inkomstskattelagen. På grundval av det får ett företag eller en enskild i beskattningen dra av en penningdonation till biståndsarbete — företag mellan 1 000 och 25 000 euro och enskilda mellan 500 och 10 000 euro. Avrdraget avses vara hälften av donationen.

LM 19/2007 rd. I denna lagmotion föreslås att en skattskyldig ska få dra av boendekostnaderna för en bostad utanför hemorten från löneinkomsterna, om han eller hon beviljas avdrag för arbetsresor under veckoslut. Avrdraget kan ändå inte överstiga 7 000 euro och får bara göras till den del som boendekostnaderna överstiger 200 euro (självrisk) under skatteåret.

LM 42/2007 rd. Enligt denna lagmotion ska ett nytt 3 mom. läggas till i 57 § i inkomstskattelagen. Momentet föreskriver att en enskild får dra av penningdonationer mellan 20 och 5 000 euro, om donationen gjorts för konsten, kulturen, organisationsverksamheten, utvecklingssamarbe-

tet eller den sociala servicen i Finland. Det rör sig om ett skatteavdrag.

LM 93/2007 rd. Motionärerna föreslår att skattskyldiga som under skatteåret försörjt minderår-

igt barn eller fosterbarn ska ha rätt till höjt förvärvsinkomstavdrag i kommunalbeskattningen.

AM 1/2007 rd. Motionären föreslår att regeringen ska vidta åtgärder för att återinföra förmögenhetsskatten.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet tillstyrker propositionen.

Regeringen har överlämnat ändringsförslagen till skatteskalan och inkomstskattelagen i en enda proposition. Traditionellt har förslagen lämnats i två separata propositioner. Nu utgör propositionen en helhet vars kärna baseras på det rådande konjunkturläget och de ekonomiska utsikterna. Detta gäller särskilt tidpunkten för skattelättnaderna: eftersom det finns tecken på överhettning i ekonomin till följd av en lång tillväxtperiod innehåller propositionen inga omfattande skattelättnader för nästa år. Skattelättnaderna går nu närmast ut på att förhindra en strängare beskattning till följd av högre förvärvsinkomster. Regeringen planerar åtgärder som innebär att skatten på arbete blir 1,1 miljard euro lättare under regeringsperioden, och det är meningen att dimensionera och förlägga skattelättnaderna så att konjunkturläget förblir så stabilt som möjligt.

Det nya bostadsavdrag som nu föreslås har också det anknytning till de ekonomiska utsikterna. Syftet är att främja arbetskraftens rörlighet och att bidra till förebygga de flaskhalsar som håller på att uppkomma när det gäller utbud och efterfrågan på arbetskraft och som allt tydligare riskerar att begränsa den ekonomiska tillväxten.

Propositionen innehåller dessutom två viktiga ändringsförslag som inte på samma sätt har direkt anknytning till det rådande konjunkturläget, men som är motiverade av andra orsaker. Det första förslaget gäller beskattningen av pensionärerna. Det är nämligen meningen att se till att skatteuttaget av pensionärerna inte på någon inkomstnivå ska överstiga löntagarnas. De änd-

ringar i pensionsinkomstavdraget vid statsbeskattningen som regeringen föreslår är således avsedda att garantera en jämlik behandling i skattehänseende av pensionärer och löntagare. Det andra förslaget gäller donationsavdraget, som enligt förslaget inte bara ska regleras tydligare, utan också höjas märkbart.

Utskottet anser att propositionen är balanserad och väl motiverad. Detta gäller också det planerade sättet att genomföra skattelättnaderna på, dvs. dels genom ändringar i den progressiva inkomstskatteskalan, dels genom höjt förvärvsinkomstavdrag i kommunalbeskattningen. Med andra ord rör det sig i detta avseende om samma förfarande som 1996—2005. Avdraget kommer dessutom nu mer tydligt att gälla låg- och medelinkomsttagare. Det förvärvsinkomstavdrag som i fjol infördes i statsbeskattningen avses däremot inte bli ändrat i år.

Återgången till samma praxis som före 2006 motiveras med de problem som är förknippade med förvärvsinkomstavdraget i statsbeskattningen. Det viktigaste är att de negativa andelarerna till följd av avdraget har ansetts vara statligt stöd. De borde därför i enlighet med fullständighetsprincipen anges i statsbudgeten som utgifter.

Det är motiverat, menar utskottet, att dessa problem reds ut innan avdragets räckvidd utvidgas. Det valda tillvägsgångssättet kommer inte att försämra kommunernas situation eftersom kommunerna kommer att kompenseras för bortfallet i skatteintäkter fullt ut på samma sätt som tidigare. Det är meningen att compensationen ska genomföras genom höjda statsandelar för social- och hälsovården.

Det faller sig naturligt att lösa problemet med hur ändringar i skattegrunderna påverkar kom-

munernas skattebas och hur kommunerna ska kompenseras för de förlorade skatteinkomsterna i samband med den övergripande reformeringen av kommunernas finansierings- och servicestruktur. Samtidigt kan man också utreda olika modeller för hur låg- och medelinkomsttagarnas skattemässiga situation kan lindras på ett sätt som är neutralt för kommunernas taxeringsutfall.

Vi kommer i det följande att ta upp vissa aspekter av beskattningen av pensionsinkomster, avdraget för bostad på arbetsorten och donationsavdraget. Vi har inget att anmärka mot de förslag till ändringar i inkomstskattelagen som är av teknisk natur, bevarar nuläget eller gör lagen tydligare. Också de små preciseringar som regeringen föreslår i lagen om beskattningsförfarande och lagen om beskattning av begränsat skattskyldiga för inkomst är ändamålsenliga och motiverade, och de tarvar därför inga ytterligare kommentarer.

Lindrigare skatt på pensioninkomster

Det är alltså meningen att ändra statens pensionsinkomststavigdrag så att den på alla inkomstnivåer garanterar att skattegraden för pensionstagare är högst lika sträng som för motsvarande löneinkomster. Jämförelsen ska göras mellan skatteuttaget av en ensamstående pensionär och av en löntagare som fyllt 53. Den skillnad i skattegrad mellan ensamstående och makar som i princip beror på folkpensionssystemet kommer däremot inte att avskaffas. Jämförelsen visar därmed att det finns ett korrigeringsbehov i inkomstklassen 13 000—31 000 euro, där en ensamstående pensionstagare betalar mer i skatt än en löntagare. Propositionen kommer att avhjälpa denna diskrepans. Ändringen kommer att minska skatteinkomsterna med ca 205 miljoner euro per år, och den kommer att öka de disponibla inkomsterna i synnerhet för pensionärer i medelinkomstklassen.

Att pensioner och löner beskattas olika är i stor utsträckning en oavsiktlig följd av en politik som uppmuntrar till arbete. Folk har motiverats att jobba också genom beskattningen så att skattesänkningarna i stor utsträckning bara genomförts genom förvärvsinkomststavigdraget, som

bara gäller yrkesverksamhet. Eftersom pensionsinkomststavigdraget inte ändrats i samma proportion har skillnaden mellan löntagare och pensionärer ökat. Detta har återspeglats särskilt i situationen för pensionärerna med medelstora inkomster, eftersom beskattningen av små pensioner har varit och är fortfarande betydligt lindrigare än beskattningen av löntagare. De stora pensionerna har å sin sida dragit nytta av ändringarna i inkomstskatteskalorna. Utskottet tillstyrker förslaget: det innebär nämligen att beskattningen av pensionstagare och löntagare blir enhetligare på det sätt som avses i regeringsprogrammet och dessutom blir beskattningen rättvisare. Ändringarna gör det också möjligt att förbättra ca 610 000 pensionärs ställning i förhållande till befolkningen i övrigt.

Utskottet anser vidare att avgränsningarna i jämförelsen är sakliga, även om de med tiden kan leda till nya ändringsbehov. I skattegraden bör också i enlighet med praxis räknas inte bara skatterna, utan också de lagstadgade avgifter av skattenatur som tas ut på förvärvsinkomsterna, även om de är olika för löneinkomster och pensionsinkomster. Dessa avgifter minskar ändå de disponibla inkomsterna på samma sätt som skatterna. Det faller sig också naturligt att jämföra skatteuttaget på pensioner med skatteuttaget för löntagare som fyllt 53 år, eftersom största delen av pensionärerna är över 53 år gamla.

Avdraget för bostad på arbetsorten

Syftet med det nya avdraget för arbetsbostad är att göra det lättare att ta emot arbete också när den egentliga arbetsplatsen är belägen på lång avstånd från den berörda personens stadigvarande bostad. Det är meningen att det nya avdraget delvis ska täcka de ökade levnadskostnader som dylika situationer vanligen ger upphov till. Avdraget kommer uppskattningsvis att kosta 30 miljoner om året.

I princip ska avdraget beviljas skattskyldiga som hyrt en bostad för eget bruk på grund av arbetsplatsens läge. Dessutom krävs det att den skattskyldige på mer än 100 kilometers avstånd från arbetsbostaden har en stadigvarande bostad där han eller hon bor med sin make eller minder-

åriga barn. Med andra ord kommer ensamstående inte att ha rätt till avdraget. Regeringen föreslår att avdraget ska vara 250 euro per månad, men ändå inte mer än hyran, och det ska göras på förvärvsinkomsterna. Avdraget ska på samma grunder också beviljas för en bostad som utgör naturaförmån.

Det nya avdraget kompletterar de metoder som använts under de senaste åren för att öka arbetskraftens rörlighet. En ändring som föregick denna var att högstabeloppet på resekostnader mellan bostad och arbetsplats höjdes från 4 700 euro till 7 000 euro vid ingången av detta år.

Utskottet tillstyrker propositionen även i detta avseende och anser att avgränsningarna är motiverade både när det gäller att uppnå avdragets syftet och när det gäller skattekontroll. Eftersom vissa av avgränsningarna har väckt krav på ändringar och lett till oklarhet i samband med sakkunnigutfrågningen konstaterar utskottet följande:

Ensamståendes rätt att göra avdrag för bostad på arbetsorten. Ensamstående kan beviljas rätt till avdraget bara i undantagsfall, dvs. när han eller hon har två bostäder på grund av anställning på två olika orter. Med andra ord beviljas avdraget inte när personen i fråga lever ensam på en ort och har hyrt en bostad på arbetsorten, även om de övriga villkoren för avdragsrätt är uppfyllda. Motiveringen är den att ensamstående inte på samma sätt är bundna till sin bostadsort som exempelvis de familjer där de övriga medlemmarnas arbete och skolor finns på hemorten. Ensamstående kan flytta till ny ort lättare än familjer och vid behov förslagsvis hyra ut sin gamla bostad t.ex. på grund av visstidsanställning. De har således inte samma stödbehov som personer med familj, och avdraget går inte heller på samma sätt att motivera samhällspolitiskt.

Till denna avgränsning finns dessutom en viktig aspekt som avser skattekontroll. Om kravet på make och barn frångås kommer frågan om hur stadigvarande boendet på den andra orten är att vara beroende på vad den skattskyldige själv uppger. Skattemyndigheten skulle alltså i prakti-

ken inte kunna kontrollera saken och det skulle heller inte i övrigt vara ändamålsenlig användning av resurserna.

Vidare ligger avgränsningen i linje med den nuvarande avdragsrätten för veckoslutsresor. Den innebär att en person med familj får dra av sina resekostnader i beskattningen, om han eller hon arbetar på annan ort och besöker sin familj under veckosluten. Det har i fast rätts- och skattepraxis ansetts att ensamstående inte får dra av kostnader för motsvarande resor.

Avdrag för flera bostäder på arbetsorten. Avsikten är att bara ett avdrag ska få göras inom en och samma familj. Motiveringen är den att avdraget i princip gäller icke avdragbara levnads-kostnader som över huvud taget inte skulle kunna dras av i beskattningen utan särskild reglering. I sista hand är det fråga om hur samhällets stöd på ett rationellt sett ska riktas i sådana val-situationer. Utskottet anser således att ett enkelt rättvisetänkande inte ensamt i sig är en tillräcklig motivering.

Tjänsteresor från arbetsorten. Enligt propositionen ska avdraget för bostad på arbetsorten inte beviljas bland annat när personen i fråga har fått skattefria ersättningar eller förmåner på grund av bosättning på annan ort. Avsikten är att förhindra överlappning i fråga om samma objekt. Men hushållsavdraget kommer inte att utgöra hinder för beviljande av avdraget för bostad på arbetsorten.

I samband med sakkunnigutfrågningen uppstod det i viss mån oklarhet om rätten till avdrag förfaller om den skattskyldige gör en tillfällig tjänsteresa från sin egentliga arbetsplats och får skattefria ersättningar för den resan. Finansministeriet har i sitt utlåtande betonat att de skattefria ersättningarna i ett sådant fall inte har samband med bosättningen på annan ort, utan till arbete på annan ort. Med andra ord kan avdraget för arbetsbostad beviljas i dessa fall.

Därför anser utskottet att avdragsrätten är tillräckligt klar och att reglerna inte behöver ändras.

Donationsavdrag

Regeringen föreslår att den övre gränsen för donationsavdraget görs enhetligt när det gäller vetenskap, konst och kulturarvet i Finland. Samtidigt höjs den till 250 000 euro. Den nuvarande övre gränsen på 25 000 euro gäller bara konst och vetenskap. Däremot finns det ingen övre gräns i fråga om penningdonationer som främjar bevarande av kulturarvet i Finland.

I fortsättningen kommer bl. a. vissa företag (samfund) att enligt samma grunder upp till 250 000 euro kunna dra av penningdonationer som görs för att främja vetenskap, konst eller bevarande av kulturarvet i Finland. Mottagaren måste vara en stat, ett universitet, en högskola eller en universitetsfond i samband med dessa, och donationen måste vara minst 850 euro.

Dessutom ska samfund kunna dra av penningdonationer på högst 50 000 euro, om de görs i samma syfte till någon av de föreningar eller stiftelser eller fonder i anknytning till dessa som Skattestyrelsen angett. Reglerna avses gälla alla mottagare inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som uppfyller kriterierna.

Syftet med förslaget är att erbjuda möjlighet till större privata bidrag till dessa för samhället värdefulla objekt. I detta avseende anknyter förslaget till finansieringen av det planerade toppuniversitetet, och det är meningen att de ändringar som det eventuellt kommer att kräva dess-

utom utreds särskilt när planeringen av universitetet har framskridit.

Detta förslag är till alla delar motiverat, menar utskottet. Praxis kommer dessutom att bli klarare i många avseenden, vilket propositionen också i detalj lyfter fram. Vidare är det motiverat att höja den övre gränsen på grund av förändringarna i penningvärdet — de nuvarande övre gränserna är faktiskt från 1982.

Utskottet vill slutligen för klarhets skull också påpeka att begreppet högskola i fråga om donationsavdraget enligt fast tolkning också innefattar yrkeshögskolorna. Med andra ord får penningdonationer till yrkeshögskolorna i framtiden dras av på samma grunder som donationer till universitet och andra högskolor.

Motionerna

Utskottet har beslutat avvisa motionerna.

Förslag till beslut

Finansutskottet föreslår således

att lagförslagen godkänns utan ändringar,

att lagmotionerna LM 17/2007 rd, LM 19/2007 rd, LM 42/2007 rd och LM 93/2007 rd förkastas och

att åtgärdsmotion AM 1/2007 rd förkastas.

Helsingfors den 13 november 2007

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Hannes Manninen /cent
vordf. Kari Rajamäki /sd
medl. Christina Gestrin /sv
Bjarne Kallis /kd
Kyösti Karjula /cent
Esko Kiviranta /cent
Jari Koskinen /saml
Mikko Kuoppa /vänst
Reijo Laitinen /sd (delvis)
Mika Lintilä /cent
Olli Nepponen /saml
Tuija Nurmi /saml
Kirsi Ojansuu /gröna

Heikki A. Ollila /saml
Heli Paasio /sd
Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd (delvis)
Minna Sirnö /vänst (delvis)
Pia Viitanen /sd (delvis)
ers. Hanna-Leena Hemming /saml
Matti Kauppila /vänst (delvis)
Miapetra Kumpula-Natri /sd (delvis)
Lauri Kähkönen /sd (delvis)
Reijo Paajanen /saml (delvis)
Jutta Urpilainen /sd (delvis)
Tuula Väättäin /sd (delvis).

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Maarit Pekkanen.

RESERVATION 1

Motivering

Regeringens proposition (RP 57/2007 rd) innehåller ändringar i fyra skattelagar. Ändringarna innebär att inkomstskatterna minskar med 300 miljoner euro. Dessutom gör regeringen av indexjustering i inkomstskatteskalen, och dess effekt är 170 miljoner euro.

Genom propositionen rättar man också till beskattningen av pensionärer på det sätt som alla riksdagspartier velat. Dessutom ingår nu det avdrag som Kristdemokraterna drivit på i flera år, nämligen avdrag för dubbelt boende (bostad på arbetsorten).

Regeringen avgränsar avdraget så att det huvudsakligen bara gäller personer med familj. Det huvudsakliga syftet är att främja arbetskraftens rörlighet. I det avseendet känns det verkligen konstigt att begränsa avdraget till personer med familj. Lagen kommer säkerligen att upplevas som orättvis av dem som i övrigt uppfyller krite-

rierna för att göra avdrag, men som inte har familj.

Barnfamiljer med låga inkomster kommer inte att få det bättre till följd av det som regeringen nu föreslår, snarare tvärtom. En liten sänkning av inkomstskatterna kompenserar inte för de avgiftshöjningar som blir följden av andra regeringspropositioner. KD:s skuggbudget skulle förbättra läget för dessa barnfamiljer tack vare ett nytt avdrag på förvärvsinkomsterna som skulle beviljas inkomsttagare som under skatteåret försörjt minderåriga barn eller fosterbarn.

Förslag

Jag föreslår därför

att lagförslag 1, 3 och 4 godkänns i enlighet med betänkandet och

att lagförslag 2 godkänns med ändringar (Reservationens ändringsförslag).

Reservationens ändringsförslag**2.****Lag****om ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 47 § 4 mom., 57 §, 100 § 2—4 mom., 101 § 3 och 4 mom., 105 § och 105 a § 2 mom.,

av dem 47 § 4 mom. sådant det lyder i lag 56/2004, 57 § och 100 § 2 mom. sådana de lyder i lag 896/2001, 101 § 3 och 4 mom. sådana de lyder i lag 1126/1996, 105 § sådana den lyder i lag 409/2005 och 105 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 1218/2006, samt

fogas till 4 kap. en ny 92 c §, till lagen en ny 95 a § *och till 105 a § nya 3 och 4 mom.* som följer:

47, 57 och 92 c
(Som i FiUB)

95 a §

Avdrag för arbetsbostad

Om den skattskyldige på grund av sin egentliga arbetsplats läge har hyrt en bostad för eget bruk (*arbetsbostad*) och även har en annan bostad där den skattskyldige bor (*utesl.*) (*stadigvarande bostad*), avdras som den skattskyldiges utgifter för inkomstens förvärvande 250 euro för varje sådan hel kalendermånad då den skattskyldige haft två bostäder (*avdrag för arbetsbostad*). Avdraget beviljas dock högst till ett belopp som motsvarar den hyra som den skattskyldige betalat för arbetsbostaden. För att avdraget skall beviljas förutsätts att den stadigvarande bostaden är belägen över 100 kilometer från arbetsbostaden och den egentliga arbetsplats på grund av vars läge arbetsbostaden har skaffats.

(2—4 mom. som i FiUB)

(5 mom. *utesl.*)

100, 101 och 105 §

(Som i FiUB)

105 a §

Förvärvsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen

— — — — —
(2 mom. som i FiUB)

Trots bestämmelserna i 2 mom. har en skattskyldig som under skatteåret försörjt minderårigt barn eller fosterbarn rätt att dra av 53 procent av det belopp varmed de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 500 euro upp till ett inkomstbelopp av 7 230 euro och 29 procent av det belopp som överstiger detta. Avdraget är dock högst 4 500 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 14 000 euro, minskar avdraget med 5 procent av det belopp som denna inkomst överstiger 14 000 euro med. (Nytt)

Avdraget i 3 mom. görs på förvärvsinkomsten för den av makarna som yrkat avdrag. Om avdraget inte kan göras enligt yrkandet görs det i första hand på den makes inkomster vars nettoförvärvsinkomster i kommunalbeskattningen är större. Avdraget kan ändå inte delas upp mellan makarna. (Nytt)

—————
Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i FiUB)

Helsingfors den 13 november 2007

Bjarne Kallis /kd

RESERVATION 2

Motivering

Regeringen föreslår i samband med ändringen av inkomstskattelagen att ett nytt avdrag för bostad på arbetsorten införs. Det ska enligt förslaget göras på förvärvsinkomsterna. En arbetstagare ska således få göra avdrag för hyra på bostad som han eller hon hyrt på grund av arbetsplatsens läge. Utöver hyresbostaden ska den skattskyldige ha stadigvarande bostad på annan ort. Det är ett motiverat förslag som främjar arbetskraftens rörlighet och som kommer att förbättra utbudet på arbetskraft på många orter.

Genom denna motion vill vi ändå göra avdragsrätten mer omfattande än vad regeringen föreslår. Det är inte motiverat att ensamstående och sambor ska ha en sämre ställning än skattskyldiga makar. Om man vill att avdraget ska vara en så bra lösning som möjligt på arbetsmarknadens matchningsproblem måste avdraget med samma avdragsrätt också utvidgas till ensamstående och sambor.

Förslag

Vi föreslår således

att lagförslag 1, 3 och 4 godkänns i enlighet med betänkandet och

att lagförslag 2 i övrigt godkänns i enlighet med betänkandet, men 95 a § med följande ändringar:

Reservationens ändringsförslag

95 a §

Avdrag för arbetsbostad

Om den skattskyldige på grund av sin egentliga arbetsplats läge har hyrt en bostad för eget bruk (*arbetsbostad*) och även har en annan bostad där den skattskyldige bor (*utesl.*) (*stadigvarande bostad*), avdras som den skattskyldiges utgifter för inkomstens förvärvande 250 euro för varje sådan hel kalendermånad då den skattskyldige haft två bostäder (*avdrag för arbetsbostad*). Avdraget beviljas dock högst till ett belopp som motsvarar den hyra som den skattskyldige betalat för arbetsbostaden. För att avdraget skall beviljas förutsätts att den stadigvarande bostaden är belägen över 100 kilometer från arbetsbostaden och den egentliga arbetsplats på grund av vars läge arbetsbostaden har skaffats.

(2 och 3 mom. som i FiUB)

Avdrag beviljas inte om den skattskyldige har fått skattefri ersättning eller förmån med anledning av att den skattskyldige är bosatt på *den ort där arbetsbostaden finns* eller till den del som den skattskyldige med stöd av någon annan bestämelse har dragit av kostnader i anknytning till användningen av bostaden i sin beskattning för skatteåret. Hushållsavdrag utgör dock inget hinder för beviljande av avdrag för arbetsbostad.

(5 mom. *utesl.*)

Helsingfors den 13 november 2007

Kari Rajamäki /sd
Reijo Laitinen /sd
Heli Paasio /sd
Matti Saarinen /sd
Pia Viitanen /sd

Miapetra Kumpula-Natri /sd
Lauri Kähkönen /sd
Jutta Urpilainen /sd
Tuula Väättä /sd

RESERVATION 3

Motivering

Vänsterförbundet vill att beskattningen ska vara rättvis. För att det målet ska nås bör

- skatten på de lägsta löneinkomsterna och förmånsinkomsterna lindras så att årsinkomsterna är skattefria upp till 10 000 euro
- skatt tas ut på stora förmögenheter och stora arv
- samma skatteregler gälla för olika inkomstslag, närmare bestämt att också kapitalinkomster beskattas progressivt
- privilegierade grupper överhuvudtaget inte accepteras i beskattningen.

Det vore också rättvist att ta ut skatt på handel med värdepapper även när handeln sker på börser. Då bör skattesatsen givetvis läggas på en nivå som inte får aktörerna på värdepappersmarknaden att flytta verksamheten utomlands. Risker för en sådan flyttning är tyvärr överhängande när datasystemen utvecklats och de nordiska och baltiska börserna numera har en gemensam ägare (OMX), som åter andra börsägare velat köpa upp. Vi föreslog faktiskt en "börsskatt" på 0,1 procent i betänkandet om proposition RP 59/2007 rd.

En rättvis beskattning bygger också på att man tar hänsyn till antalet minderåriga barn i bedömningen av skattebetalningsförmågan. En del länder har gjort så och infört ett särskilt barnavdrag i beskattningen. Men vi här i Finland har vårt barnbidrag, alltså ett ännu bättre och rättvisare system. Barnbidraget är lika stort för alla, medan ett skatteavdrag skulle gynna storinkomsttagare mer och eventuellt vara helt värdeöst för folk utan inkomster. Men i gengäld borde barnbidraget då höjas eller åtminstone indexjusteras när skattelättnader införs. Den föregående regeringen, Vanhanens etta, höjde barnbidraget bara för det första barnet. Nu höjer Vanhanens tvåa bara barnförhöjningen för ensamföräldrar, som till råga på allt återkrävs av dem som får utkomststöd. Barnbidragen släpar alltså efter

två och delvis fyra år efter, oavsett om man använder skattelättnader eller inflation som måttstock.

En annan viktig princip är att skatteintäkterna bör vara så stora att man med dem kan finansiera för medborgarna viktiga bastjänster och garantera deras försörjning. I en välfärdsstat med rättvisambitioner erbjuds alla tjänster. Till dessa tjänster hör mödra- och föräldrarådgivning, barnomsorg, utbildning, hälsovård och äldreomsorg. Det är också angeläget att medborgarna får hjälp med försörjningen t.ex. när de får barn, är sjuka eller arbetslösa eller blir gamla. Bra trafikförbindelser behövs också i allra högsta grad. Inkomsterna måste med andra ord vara tillräckligt stora för att samhället ska kunna ta hand om den mångfald av uppgifter som medborgarna inte klarar sig utan.

Nu föreslår regeringen bara att beskattningen ska inflationsjusteras plus att beskattningen av medelpensionerna ska lindras för att motsvara beskattningen av löneinkomster. Vi för vår del föreslår att skatten för den årsinkomst som överstiger 62 000 euro ska vara 32,0 i stället för de 31,5 procent som utskottsmajoriteten ställt sig bakom. Det handlar förstås om en mycket liten ändring, men effekten flerdubblas i ett längre tidsperspektiv om lättnader upprepade gånger görs i den högsta inkomst kategorin.

Regeringen har inte höjt grundavdraget i kommunalbeskattningen. Därför föreslår vi en ändring på den punkten i 105 a §.

Utskottet tog till behandling ledamot Puhjos åtgärdsmotion AM 1/2007 rd där det föreslås att skatt åter ska börja tas ut på förmögenhet. Vi understödde förslaget i utskottet, men tyvärr avvisade utskottsmajoriteten idén.

Enligt den gällande lagen är pensionsavdraget för make mindre än för en ensamstående i kommunalbeskattningen. Vi föreslår att det momentet upphävs. Om momentet inte upphävs kommer det att finnas 246 000 pensionerade ma-

kar som inte berörs av korrigeringen och därmed beskattas strängare.

Vi har satt som mål att små inkomster upp till 10 000 euro ska vara skattefria. I det syftet föreslår vi en korrigerig av förvärvsinkomstavdraget i kommunalbeskattningen.

Förslag

Vi föreslår därför

att lagförslag 3 och 4 godkänns i enlighet med betänkandet och

*att lagförslag 1 och 2 godkänns med ändringar (**Reservationens ändringsförslag**) och*

*att ett uttalande godkänns (**Reservationens förslag till uttalande**).*

Reservationens ändringsförslag

1.

Lag om inkomstskatteskalen för 2008

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Vid beskattningen för 2008 fastställs den inkomstskatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstskattelagen (1535/1992) skall betalas till

staten i enlighet med en progressiv inkomstskatteskala enligt följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre grän- sen, euro	Skatt på den del av inkomsten som överskri- der den nedre, %
12 600 — 20 800	8	8,5
20 800 — 34 000	705	19,0
34 000 — 62 000	3 213	23,5
62 000 —	9 793	32,0

2 §

(Som i FiUB)

2.

Lag**om ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 101 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1126/1996,

ändras (utesl.) 47 § 4 mom., 57 §, 100 § 2—4 mom., 101 § 3 (utesl.) mom., 105 § och 105 a § 2 mom.,

av dem 47 § 4 mom. sådant det lyder i lag 56/2004, 57 § och 100 § 2 mom. sådana de lyder i lag 896/2001, 101 § 3 (utesl.) mom. sådana de lyder i lag 1126/1996, 105 § sådan den lyder i lag 409/2005 och 105 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 1218/2006, samt

fogas till 4 kap. en ny 92 c § och till lagen en ny 95 a § som följer:

47, 57, 92 c, 95 a, 100 §
(Som i FiUB)

101 §

Pensionsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen

(3 mom. som i FiUB)
(4 mom. utesl.)

105 §
(Som i FiUB)

105 a §

Förvärvsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen

Avdraget utgör 100 procent av det belopp varmed de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 000 euro upp till ett inkomstbelopp av 7 230 euro och 70 procent av det belopp som överstiger detta. Avdragets maximibelopp är dock högst 7 250 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 14 000 euro, minskar avdraget med 20 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 14 000 euro.

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i FiUB)

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen skyndsamt tar fram en proposition till

riksdagen med förslag till behövliga lagar som innebär att skatt åter börjar tas ut för stor förmögenhet.

Helsingfors den 13 november 2007

Mikko Kuoppa /vänst
Minna Sirnö /vänst
Matti Kauppila /vänst